MATLAB (1) - úvod do programovania vedeckých problémov

LS 2020, 6.predn.

MATLAB (1) - úvod do programovania vedeckých problémov, LS 2020

Program predmetu:

- 1. týždeň: úvod, základné info o Matlabe, pracovné prostredie Matlabu, interaktívny režim, prvé info o písaní skriptov
- 2. týždeň: základné operácie s maticami, import a export dát, základné grafické zobrazovanie (grafy a mapy)
- 3. týždeň: práca s reťazcami, práca so súbormi
- 4. týždeň: pokročilejšia grafika popis grafov a máp, 1D a 2D grafy
- 5. týždeň: príkazy, stavba programov, M-súborov
- 6. týždeň: funkcie zabudované v Matlabe, tvorba vlastných funkcií
- 7. týždeň: príklady programovania úloh z oblasti prírodných vied
- 8. týždeň: príklady programovania úloh z oblasti prírodných vied
- 9. týždeň: tvorba vlastných aplikácií, práca s GUI (Graphical User Interface)
- 10. týždeň: tvorba vlastných aplikácií, nástroj GUIDE *pozn.: zmeny vyhradené*

MATLAB (1) - úvod do programovania vedeckých problémov, LS 2020

Obsah (4. prednáška):

- základné poznatky o práci s grafikou
- pokročilejšie grafické zobrazovanie (1D a 2D grafy)
- načítavanie obrázkov (rastrov) zo súborov typu
   *.jpg, *.png, *.tif funkcia imread()

MATLAB (1) - úvod do programovania vedeckých problémov, LS 2020

Ešte poznámka ku 5. prednáške – import dát:

Posledné verzie Matlabu majú v rámci panelu nástrojov aj tzv. "Import data" tool, ktorý dokáže poloautomaticky plus interaktívne načítať a rozpoznať číselné a aj reťazcové údaje z textových súborov a vložiť ich do stĺpcových alebo dvojrozmerných matíc.

Viac sa dozviete z videa:

https://www.mathworks.com/videos/importing-data-from-text-files-interactively-71076.html

Základné poznatky o práci s grafikou v prostredí Matlab:

aktívne okno pri kreslení

(okno, do ktorého Matlab realizuje aktuálny grafický príkaz):

- okno, v ktorom bol realizovaný posledný grafický príkaz
- okno, určené príkazom figure alebo figure (number) (je možné ich takto otvoriť niekoľko za sebou)
- okno, na ktoré užívateľ klikol myšou

Pozn.: Pred začiatkom nového výpočtu je dobré si staré otvorené okná zatvoriť príkazom close all; Cielene vieme pozatvárať okná s daným poradovým číslom – napr. close 3;

1D grafika:

Základný príkaz plot():

Okrem zadania zobrazovaných matíc je možné nastaviť v uvedenom reťazci druh čiary grafu, jeho farbu a znak pre zobrazenú hodnotu:

plot(x,y,'color_linestyle_marker')

Presné "hodnoty" týchto troch parametrov sú v tabuľkách na nasledujúcich 2 snímkoch a niektoré z nich v týchto príkladoch.

```
príklad:
close all; clear all; clc;
x = -pi:.1:pi;
y = cos(x);
plot(x,y); %standardny graf
figure, plot(x,y,'y:square');
 %y je pre yellow, : je bodkovana ciara, square je stvorcek
figure, plot(x,y,'--rs');
 %-- je prerusovana ciara, r je cervena, s je stvorcek
figure, plot(x,y,'xg-');
 %x je krizik, g je zelena, - je plna ciara
%poradie tychto parametrov moze byt poprehadzovane!
```

1D grafika – tzv. LineSpec:

Konkrétne hodnoty pre parametre 'color_linestyle_marker'

Symbol	Color (RGB)	Symbol	Line Style
с	cyan (0 1 1)	-	solid line (default)
m	magenta (1 0 1)		dashed line
у	yellow (1 1 0)	:	dotted line
г	red (1 0 0)		dash-dot line
g	green (0 1 0)	none	no line
b	blue (0 0 1)	i i	
w	white (1 1 1)	-	_
k	black (0 0 0)	-	_

Konkrétne hodnoty pre parametre 'color_linestyle_marker'

Marker Specifier	Description
+	plus sign
0	circle
*	asterisk
	point
x	cross
square	square
diamond	diamond
^	upward pointing triangle
v	downward pointing triangle
>	right pointing triangle
<	left pointing triangle
pentagram	five-pointed star
hexagram	six-pointed star
none medzera alebo	nič ^{no} marker (default)

Úloha: skúste zobraziť funkciu cos() z predchádzajúceho príkladu – modrou farbou, plnou čiarou a s krúžkami.

Specifier	Color
r	Red
a	Green
b	Blue
с	Cyan
m	Magenta
У	Yellow
k	Black
W	White

Specifier	Line Style
-	Solid line (default)
	Dashed line
:	Dotted line
	Dash-dot line

Specifier	Marker Type
+	Plus sign
D	Circle
k	Asterisk
	Point
ĸ	Cross
'square' or s	Square
'diamond' or d	Diamond
~	Upward-pointing triangle
v.	Downward-pointing triangle
>	Right-pointing triangle
<	Left-pointing triangle
'pentagram' or p	Five-pointed star (pentagram)

1D grafika:

Základný príkaz plot(): Ďalej je možné nastaviť pomocou ďalších reťazcov hrúbku čiary, veľkosť znaku a podobne –

LineWidth, MarkerEdgeColor, MarkerFaceColor, MarkerSize.

<u>príklad:</u>

```
close all; clear all; clc;
x = -pi:pi/10:pi;
y = tan(sin(x)) - sin(tan(x));
%nastavenie roznych parametrov ciary a znaku
plot(x,y,'--rs','LineWidth',2, ...
'MarkerEdgeColor','k',...
'MarkerFaceColor','g',...
'MarkerSize',5);
figure, plot(x,y,'-mo','LineWidth',2,...
'MarkerEdgeColor','k',...
'MarkerEdgeColor',[.49 1 .63],...
'MarkerSize',9);
```

1D grafika:

Pozn.: Zmeny všetkých týchto vlastností grafických objektov je možné realizovať pomocou príkazu set() na zmenu nastavenia vlastností objektov. V takom prípade ale musí byť napr. príkaz plot() priradený určitej matici.

príklad:

```
close all; clear all; clc;
x = 0:.2:12;
y1 = besselj(1,x); %specialne funkcie
y2 = besselj(2,x);
y3 = besselj(3,x);
```

plot(x,y1,x,y2,x,y3); %kreslenie standardne

```
figure(2)
h = plot(x,y1,x,y2,x,y3); %individualne nastavenie parametrov
```

```
set(h, 'LineWidth',2, {'LineStyle'}, {'--';':';'-.'});
set(h, {'Color'}, {'r';'g';'b'});
```

1D grafika:

Popis osí a grafov:

```
axis([minx maxx miny maxy]); %definovanie rozsahov osi
xlabel('popis','FontSize',size); %popis osi x
ylabel('popis','FontSize',size); %popis osi y
legend('popis'); %popis ciary grafu
title('popis'); %popis celeho obrazku (nazov)
grid on; %polozenie siete
text(suradnice umiestnenia,'popis'); %umiestni text
gtext('popis'); %umiestni text na miesto po kliku mysou
```

Tieto príkazy je možné realizovať aj dodatočne (už po nakreslení samotného grafu) – sú doplňované v aktívnom okne.

<u>Pozn.:</u> Pri úprave rozsahov osí existuje viacero možností (viď. Help), napr.: axis equal; %nastavi rovnake rozsahy alebo axis square; %nastavi rovnake dlzky

Viď ďaľši snímok.

<u>Pozn.:</u> Pri úprave rozsahov osí existuje viacero možností (viď. Help), napr.: axis equal; %nastavi rovnake rozsahy alebo axis square; %nastavi rovnake dlzky

1D grafika:

Popis osí a grafov:

príklad.:

```
close all; clear all; clc;
x = -pi:pi/10:pi;
y = tan(sin(x)) - sin(tan(x));
%nastavenie roznych parametrov ciary a znaku
plot(x,y,'--rs','LineWidth',2, ...
'MarkerEdgeColor','k',...
'MarkerEdgeColor','g',...
'MarkerFaceColor','g',...
'MarkerSize',5);
axis([min(x) max(x) min(y) max(y)]);
xlabel('x [m]','FontSize',10); ylabel('z[m]','FontSize',10);
legend('graf');
grid on;
set(gca,'XTick',-pi:pi/2:pi); %umiestni ,ticks' s krokom pi/2 od -pi po +pi
set(gca,'XTickLabel',{'-pi','-pi/2','0','pi/2','pi'}); %popise ,ticks'
gtext('manual. inflex.');
```

príklad (popis obrázkov):

```
close all; clear all; clc;
t = 0:pi/20:2*pi;
[x,y] = meshgrid(t);
```

```
subplot(2,2,1)
plot(sin(t),cos(t))
axis equal
```

```
subplot(2,2,2)
z = sin(x)+cos(y);
plot(t,z)
axis([0 2*pi -2 2])
```

```
subplot(2,2,3)
z = sin(x).*cos(y);
plot(t,z)
axis([0 2*pi -1 1])
```

```
subplot(2,2,4)
z = (sin(x).^2)-(cos(y).^2);
plot(t,z)
axis([0 2*pi -1 1])
```


Pozn.: Funkcia meshgrid() generuje matice vhodné pre 2D grafy.

príklad (umiestnenie textu do obrázku):

```
close all; clear all; clc;
x = 0:0.1:2*pi;
y=sin(x);
plot(x,y);
text(3*pi/4,sin(3*pi/4),'\leftarrowsin(t) = .707');
text(pi,sin(pi),'\leftarrowsin(t) = 0');
text(5*pi/4,sin(5*pi/4),'sin(t) = -.707\rightarrow','HorizontalAlignment','right');
```


1D grafika – sumarizácia grafov:

```
plot(y) %klasický čiarový graf matice y voči porad. číslu
plot(x,y) %klasický čiarový graf matice y voči x
                                pozn.: x a y musia mať rovnaké rozmery!
loglog(x,y) %graf s osami v log10 mierkach
semilogy(x,y) %y-ová os v log<sub>10</sub> mierke
semilogx(x,y) %x-ová os v log<sub>10</sub> mierke
plotyy(x1,y1,x2,y2)
     %dva grafy v jednom s popisom osí naľavo a napravo
plot3(x,y,z) %čiarový graf v priestore
bar(x,y) %stĺpcový graf
stem(x,y) %graf izolovaných bodov s vertik. úsečkami
```

1D grafika – sumarizácia grafov:

Function	Used to Create
plot	Graph with linear scales for both axes
loglog	Graph with logarithmic scales for both axes
semilogx	Graph with a logarithmic scale for the <i>x</i> -axis and a linear scale for the <i>y</i> -axis
semilogy	Graph with a logarithmic scale for the <i>y</i> -axis and a linear scale for the <i>x</i> -axis
plotyy	Graph with y-tick labels on the left and right side

základné typy funkcií (príkazov) pre grafy v prostredí Matlab

plot(y) - klasicky graf (matica oproti jej porad. cislu elementu)
príklad:

```
close all; clear all; clc;
x = 0:pi/100:2*pi;
y = sin(x);
plot(y);
```

```
plot(x,y) - klasicky graf (matica y voci matici x)
```

```
príklad:
```

```
close all; clear all; clc;
x = 0:pi/100:2*pi;
```

```
y = sin(x);
```

```
plot(x,y);
```

plot(x, y1, x, y2) - klasicky graf (viacej matic voci x, autom. zmena farieb) príklad:

```
close all; clear all; clc;
x = 0:pi/100:2*pi;
y = sin(x); y2 = sin(x-.25); y3 = sin(x-.5);
plot(x,y,x,y2,x,y3);
%alebo
figure, plot(x,y,'-',x,y2,'--',x,y3,':');
```

```
loglog(x,y) - graf s osami v log<sub>10</sub> mierkach
príklad:
close all; clear all; clc;
x = logspace(-1,2); %vytvorí x v log<sub>10</sub> mierke od -1 do 2
loglog(x,exp(x));
grid on;
```

```
semilogy(x,y) - y-ová os v log<sub>10</sub> mierke
príklad:
close all; clear all; clc;
```

```
x = 0:.1:10;
semilogy(x,10.^x);
grid on;
```

```
semilogx(x,y) - x-ová os v log<sub>10</sub> mierke
podobne...
```

```
plot3(x,y,z) - čiarový graf v priestore
príklad - špirála:
close all; clear all; clc;
t = 0:pi/50:10*pi;
plot3(sin(t),cos(t),t);
grid on;
axis square; %bez tohto príkazu by zostala vertikálna os sploštená
```

```
bar(x,y) a barh(x,y) - stĺpcový graf(tiež bar3() a bar3h() )
príklad:
```

```
close all; clear all; clc;
x = -2.9:0.2:2.9;
bar(x,exp(-x.*x),'r');
figure, barh(x,exp(-x.*x),'r');
```

stem(x,y) – graf izol. bodov s vertik. useckami (napr. diskretne spektra) príklad:

```
close all; clear all; clc;
t = 0:pi/30:pi/2; y = sin(2*t) + cos(5*t);
stem(t,y);
```

2D grafika:

```
prikaz contour():
```

```
contour(Z)
contour(Z,n)
contour(Z,v)
contour(X,Y,Z)
contour(X,Y,Z,n)
contour(X,Y,Z,v)
contour(...,LineSpec)
contour(ax,...)
```

a jemu podobné príkazy:

contourf(Z); %vyplnene izociary contour3(Z); %izociary v 3D pohlade contourslice(Z) %izociary v rezoch v priestore mesh(Z); %priestorova "dratena plocha" surf(Z); %priestorova plocha (plosky su vyplnene farbou) image(Z); %farebna mapa, POZOR!!! Rozdielne definovany zaciatok %zaciatok (vlavo hore); treba pouzit jeden %z preklapacich prikazov - flipud()

2D grafika:

Prikazy contourf() vs image()

Príklad:

```
close all; clear all; clc;
Z = peaks; %pomocna funkcia Matlab
%plotting as contourf()
contourf(Z);
%plotting as image()
figure, image(Z);
%correcting of the image plot
Zud=flipud(Z);
figure, image(Zud);
```

Pozn.: Funkcia image() je vhodná najmä na zobrazovanie obrázkov a snímok (súbory typu JPG, PNG, TIF, atď.). Dostaneme sa k tomu ku koncu tejto prednášky.

2D grafika:

```
Prikazy mesh() vs surf()
```

Príklad:

```
close all; clear all; clc;
Z = peaks; %pomocna funkcia Matlab
%plotting as mesh()
mesh(Z);
```

```
%plotting as surf()
figure, surf(Z);
```


2D grafika:

Ďalšie príkazy a úpravy obrázkov:

```
colormap()
colormap('default')
```

colorbar

```
colorbar() %vid Help
```

Príklad:

```
close all; clear all; clc;
Z = peaks;
contourf(Z);
legend('peaks');
colormap(hot); %alebo colormap hot;
colorbar;
figure, contourf(Z);
legend('peaks');
colormap('default');
colorbar;
```


Pozn.: colorbar je možné neskôr aj v samotnom obrázku interaktívne upravovať – kliknutím pravým tlačidlom myši.

2D grafika:

```
Príklady (Matlab Help):
```

```
close all; clear all; clc;
load flujet
image(X)
colormap(jet)
figure, image(X)
colormap(hot)
```

close all; clear all; clc; load spine image(X) colormap bone figure, image(X) colormap(HSV)

2D grafika:

Ďalšie príkazy a úpravy obrázkov:

light() lighting shading

Príklad:

```
close all; clear all; clc;
Z = peaks(60);
surf(Z);
colormap hot;
light('Position',[-2,2,20])
shading interp; lighting phong;
figure, surf(Z);
colormap hot;
light('Position',[20,-20,20])
shading interp; lighting flat;
```

MATLAB Function Reference

lighting Specify lighting algorithm

Syntax

lighting flat lighting gouraud lighting phong lighting none

MATLAB Function Reference shading Set color shading properties

Syntax

```
shading flat
shading faceted
shading interp
shading(axes_handle,...)
```

2D grafika:

```
prikaz contour():
```

```
špecialitka - popis izočiar:
príkaz set() - nastavenie grafických parametrov
príklad:
clear all; close all; clc;
[X,Y] = meshgrid(-2:.2:2,-2:.2:3);
Z = X.*exp(-X.^2-Y.^2);
[C,h] = contour(X,Y,Z); %returns contour matrix C and a handle h
set(h,'ShowText','on','TextStep',get(h,'LevelStep')*2);
```

práca s grafikou – doplnky

Pripomienka príkazu hold (prednáška č.2, snímka č.19). Používame, keď chceme niečo dokresliť do už existujúceho obrázku so zachovaním pôvodných grafických nastavení.

MATLAB Function Reference

hold

Retain current graph in figure

Syntax

hold on hold off hold all hold hold (axes_handle,...)

Description

The hold function determines whether new graphics objects are added to the graph or replace

close all; clear all; clc; t = 0:pi/30:2*pi; y1 = sin(t); y2 = cos(t); plot(t,y1); hold; bar(t,y2); % ciarovy a stlpcovy graf

2D grafika:

Zobrazovanie grafických súborov príkaz image() v kombinácii s funkciou imread()

MATLAB Function Reference

imread

Read image from graphics file

Synopsis

A = imread(filename, fmt)

Vyskúšajte si skript nacitanie_jpg.m.

```
close all; clear all; clc;
[fname,pname] = uigetfile('*.jpg','input of data (image import');
shot = imread(fname);
image(shot);
```

Iný príklad (využívajúci URL adresu):

clear all, close all, clc; imagename = 'https://img.buzzfeed.com/buzzfeed-static/static/2015 I1 = imread(imagename); image(I1);

Vyskúšajte si funkcie image() v kombinácii s imread() na vašich ľubovoľných súboroch – ktoré si sami vyberiete a zobrazte niekoľko z nich vo forme obrázku subplot() (povedzme v štruktúre 2x2) – to nechávam na vás.

Môžete vyskúšať aj takú verziu funkcie imread(), ktorá načíta grafický súbor priamo zo zadanej http// adresy (viac detailov nájdete v help).